

mint a gyakorlathoz való viszonyának további tökéletesítése;

a könyvtárosképzés minden résztvevőjének, különösen pedig az elméleti oktatás tantervének és a tankönyvtárakban oktatóknak állandó politikai-ideológiai, pedagógiai-pszichológiai és könyvtártudományi továbbképzése.

A tanulók politikai-ideológiai nevelése a tankönyvtárakban nemcsak az egyes speciális nevelőknek, hanem a könyvtárvezetőknek, minden vezető beosztású munkatársnak, sőt, a könyvtár egész kollektívájának is feladata és kötelessége. A nevelőmunkát egyrészt felelősségteljesen, tervszerűen, következetesen, másrészt körültekintően és elővigyázatosan kell végezni, tekintettel arra, hogy az oktatási idő a fiatalok életének a legfogékonyabb, de egyben a legbonyolultabb szakaszára esik. Ennek a nevelőmunkának kell biztosítania személyiségük további fejlődéséhez a döntő szellemi-kulturális, politikai-világnevelési és gazdasági-anyagi alapot.

/Der Bibliothekar, 28.k. 4.sz. 1974.ápr. p.222-227./

A rendszerelemzés és rendszerteknika oktatása

A tudományok fejlődése egyrészt önfejlődés, másrészt új tudományágak keletkezése útján történik. Ez utóbbi folyamatot alapvetően két tényező váltja ki:

a specializáció, vagyis annak igénye, hogy egy-egy jelenséget önmagában is minél alaposabban megvizsgáljunk és a generalizáció, vagyis annak igénye, hogy keressük a jelenségekben meglévő általános, közös törvényszerűségeket, összefüggéseket. Ez utóbbi igény hozta létre a rendszerelemzést és a rendszerteknikát.

A rendszerelemzés mint tudományág meghatározására több kísérlet történt/pl. "... olyan tudományág, amely rendszerek elemzését, szintetizálását és értékelését végzi", vagy "... olyan tudományág, melynek révén valamely komplex problémát a részek közötti összefüggések feltárása és egy objektív kritérium optimalizálása útján oldanak meg" stb./ Ezek a meghatározások azonban túl általánosak és nem mutatnak rá a rendszerelemzés és egyéb rokon-tudományágak, pl. az operációkutatás közti különbségre.

Ennek a hiányosságnak a részbeni felszámolására az Egyesült Államok különböző főiskoláin 445 olyan tantervet dolgoztak fel számítógép segítségével, amely a rendszerelemzés és rendszerteknika oktatására szolgált. A feldolgozott adatokból kiderült, hogy melyek a leggyakrabban előforduló témák:

jelfolyamatok
számítógép-rendszerek
kapcsoló-áramkörök és automaták elmélete
ellenőrző rendszerek
optimalizálási elméletek
műszaki-gazdaságtan
játékelmélet és döntéshozatal
statisztika és tervezés
organikus rendszerek és ergonómia
számítógépes tervezés
numerikus elemzés
termelő rendszerek

Ezt a 12 témából álló programot a későbbiekben úgy kezelték, mint a rendszerelemzés és a rendszertechnika oktatásának modelljét és a megvizsgált oktatási intézményeket aszerint rangsorolták, hogy milyen mértékben közelítik meg ezt a modellt. Módszerük tehát egyrészt alkalmas arra, hogy kimutassa, melyek a rendszerelemzés és rendszertechnika /oktatásának/ fő témái, másrészt bemutatja valamely tanterv mennyiségi értékelésének egyik módját.

/International Journal of Systems Science, 5.k.3.sz.1974. p.265-275./

KAPCSOLATAINK

P. N. KAULA professzor látogatása az OMKDK-ban

P.N.KAULA professzor, az Indian Association of Teachers of Library Science elnöke, NDK-ban tett tanulmányutja közben november 11-15. között az OMKDK meghívására Budapesten tartózkodott. Ez alatt megismerkedett az OMKDK tevékenységével, látogatást tett az ELTE Könyvtártudományi Tanszékén és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában, a Könyvtártudományi és Módszertani Központban, továbbá Veszprém-ben a Vegyipari Egyetem Könyvtárában.

KAULA professzor november 13-án előadást tartott az OMKDK-ban nagyszámu hallgatóság előtt "Az indiai könyvtárügy fejlődése, különös tekintettel az osztályozás elméletére" címmel.